

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ,
ТОШКЕНТ КИМЁ-ТЕХНОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ**

**ТЕХНИК ВА ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ФАНЛАР
СОҶАЛАРИНИНГ МУҶИМ МАСАЛАЛАРИ**

Республика Олий ўқув юртлараро илмий ишлар тўплами

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ В ОБЛАСТИ ТЕХНИЧЕСКИХ
И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК**

Республиканский межвузовский сборник

ЧАСТЬ II

Тошкент 2016

143	Rahmonov Sh. (Toshdtu) KURASH USULLARINI MASHG'ULOT JARAYONIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	283
144	Taig'ev Sh. (TashTU) KLASSTSIKAFKANIY FIZIKESKIX UTPAJKHNENIY. STATIYESKIE, DINAMIKESKIE, STANLARTNYE, NESTANLARTNYE, PSIXIKESKIE, APTIKIKESKIE.....	284
145	Taig'ev Sh. (TashTU) SUSHNOST' FIZIOLOGIYI UTPAJKHNENIYI I SPORTA.....	286
146	Xabrislamova G.M. (TashTU) FIZIOLOGIYESKIE OSOBYNOSTI ZHENSHIN, ZANIMAYUSHISYA BEMOM NA VYINOSLIVNOST'.....	287
147	Xudaberdiyev Z.K. (ToshDTU) SPORT PSIXOLOGIYISI.....	288
148	Koldasheva P.Z. (TashTU) DUXOVNO - NРАВСТВЕННОЕ ВОСПИТАНИЕ МОЛОДЕЖИ В ФОРМИРОВАНИИ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ.....	289
149	Koldasheva P.Z., Obolug'ov Sh. (TashTU) ROL' NEFORMAL'NYX OBYEDINENIY V STANOVLENIYI GRAJDAN'SKOGO OBYESTVA.....	291
150	Chaykay T.V., Fayzayeva F. (TashTU) PSIXOFIZIKESKOE VLIYANIE TSVETA NA CHELOVEKA.....	291
151	Shokirov N.K. (TashTU) ZNACHENIE I ZADACHI FIZIKESKOGO VOСПИТАНИYА СТУДЕНТОВ.....	295
152	проф. Каюмов А.Д., Боймуратов Ж. (TashTU) OЦЕНКА ГЕОКОЛОГИЧЕСКОЙ ОБСТАНОВКИ ПОДЗЕМНЫХ ВОД КИТАБ-ШАХРИСАБЗСКОГО УЧАСТКА.....	297
153	Гафарова Ш.Х. (ToshDTU) СИНОНИМЛАРНИ БЕШТИЛАШ АСОСЛАРИУНИ ЮЗАГА КЕЛТИРУВИЧИ ОМИДЛАШ.....	298
154	Гафарова Ш.Х. (ToshDTU) АЖДОДАР ЯЙДАН ЯНГИ ДУНЕ САРИ.....	300
155	Икомов Z., Nazarov F.X. (ToshDTU) DEFORMATSIYALARNI ANIQ'LASHNI VERESHAGIN USULI.....	302
156	Kolmurodov Sh., Nazarov F.X. (ToshDTU) KONSTRUKSIYALARNING DEFORMATSIYALARINI UNIVERSAL TENGLAMA YORDAMIDA ANIQ'LASH.....	301
157	Rahmonov N.Sh. (ToshDTU) SPORT TASHKILLOTLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASIDA MENEJMENT KATEGORIYALARINIININ AХAMIYATI.....	305
158	Mirjalilova A.K. (TashTU) PREPODAVANIYE LITSIYIINIYI «APPLIKANDNAY METROLOGIYA» ПРИ ПОДГОТОВКЕ КАДРОВ ПО НАПРАВЛЕНИЮ «METROLOGIYA, STANDARTIZATSIYA I SERTIFIKATSIYA».....	306
159	Saitimov Y.Z., Abdujalilova A. (TashTU) ELEKTROMOBIL' - AVTOMOBIL'DA DAL'EKOQ BUDU'CHERO.....	308
160	Эшонкулов У.Х., Аммегов Х. (TashTU) ИЗУЧЕНИЕ ВЕЩЕСТВЕННОГО СОСТАВА ТИПАНОМАГНЕТИТОВОЙ РУДЫ МЕСТОРОЖДЕНИЯ ТЕВИНБУЛАК.....	309
161	Abdullayev F.S., Zayayev I.N., Yo'doshov X. (ToshDTU) СНЕВОКОЛЕТ "NEXIDA" AVTOMOBIL'I USHUN №94583-364/369 "СТРЕМУАКА" DETAL'DNI ISHLAB CHIQARISHDA VUKISH-TESHISH-QAYTARISH TEXNOLOGIK JARAYONLARINING OZARO BOG'LIQLIGI.....	312
162	Rahmatullayev B.C., Saidumarov B. (TashTU) MODEL' RASPREDELENIYI DAVLENIYI PO DUTE ZAXVATA.....	314
163	Урманова Д.Т., Умаров Э. (ToshDTU) KONCHILIK SANOATINI INNOVATSIYON RIVOJLANTIRISHDA MOJIBYALASHTIRISHNIININ SAMARALI MEХАНИЗMLARI.....	316
		318

64	Урманова Д.Т., Джураев С. (ToshDTU) SANOAT KORХОНАЛАРИДА MARKETING XIZMATI VA UNI SAMARALI AMALGA OSHIRISH Y'LLARI.....	320
65	Абдуллаев Ф.С., Зияев И.Н., Юлдашев Х. (TashTU) ШТАМПУЕМОСТЬ МАТЕРИАЛОВ ПРИ ЛИСТОВОЙ ПИТАМШОВКЕ.....	322
66	Потапова Н.Ю. (УМЭД) РАСШИРЕНИЕ ГОРИЗОНТОВ ВЪЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЕ: РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКИХ СТРУКТУР В ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА НА СОВРЕМЕННОМ СТАПЕ.....	324
67	Урманова Д.Т., Умаров Э. (ToshDTU) "ТАБЛИК РИТЕЙЛНЗ" (ЖАМОАТЧИЛИК БИДАН ИШЛАДН)НИНГ ФИРМА ТОВАРЛАРИНИ СОТИШ ХАЖМИНИ ОШИРИШДАТИ УЗНГ А ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....	326
68	Rahmatullayev B.C., Saidumarov B. (TashTU) TEXNOLOGIYESKII PROLESS ХОЛОДНОЙ ПРОКАТКИ КАК ОБЪЕКТ УПРАВЛЕНИЯ.....	328
69	Каролов И., Ражабова М.А. (ФЭА TashTU) ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СРЕДСТВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ В СИСТЕМАХ АВТОМАТИЗИРОВАННОГО КОНТРОЛЯ И УПРАВЛЕНИЯ.....	330
70	Арпикова Д.Т. (ToshDTU) НОМАБДАЛ КОНЛАРНИ КАЗНЬ ОЛИП ТЕХНОЛОГИЯСИ ВА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ВА УЛАРНИ КИРКИШНИНГ УЗНГ А ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....	333
71	Урманова Д.Т., Умаров Э. (TashTU) OЦЕНКА ЗАРУБЕЖНЫХ ЭКСПЕРТОВ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ, ПРОВОДИМЫХ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	335
72	Каролов И., Мухитдинов (ФЭА TashTU) ПРОГРАММНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РАСЧЕТА РЕКТИФИКАЦИОННЫХ КОЛОНН НА ЯЗЫКЕ С++.....	337

Из геометрии очата деформации

$$0,5 \, dh / dx = \lg \theta \quad (9)$$

Тогда уравнение (8) примет вид

$$P (0,5dh / dx \pm \mu) = d (\text{tg} \theta) / dx \quad (10)$$

Общая вертикальная сила на конце элемента составляет

$$Pdx + \mu F \sin \theta,$$

или

$$P (1 + \mu \lg \theta) \, dx.$$

То есть вертикальное напряжение в элементе равно просто

$$P (1 + \mu \lg \theta).$$

Если считать, что это наибольшее напряжение, а горизонтальное напряжение σ является наименьшим, тогда по критерию текучести Треска [Л.10]

$$P (1 + \mu \lg \theta) = \sigma_c + \sigma, \quad (11)$$

где σ_c – вынужденный предел текучести.

Теперь уравнения (10) и (11) можно объединить для получения дифференциального уравнения, в котором P и x являются двумя переменными (так как h можно выразить через x) [2, с.15-20].

Однако для упрощения выкладки допустим, что при холодной прокатке величина dh/dx очень мала по сравнению с единицей. Таким образом, считая dh/dx величиной пренебрежимо малой

$$(P/2) \, dh / dx \pm P\mu = d [(h/2)(P - \sigma_c)] / dx \quad (12)$$

Вывод этого уравнения представляет собой первый шаг в определении распределения давления по дуге заката. Оно называется уравнением Кармана.

Литература

1. Гун Г. Я. Математическое моделирование процессов ОМД. – М.: Металлургия, 2013.
2. Загладдин Р. Р. Прокат ишлаб чикариш. Ўқув қўлланма. – Тошкент: ТошДТУ, 2013.
3. www.prokayka.ru

УДК: 330.322(075)

КОНЧИЛИК САНОАТИНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШДА МОЛИВЛАШТИРИШНИНГ САМАРАЛИ МЕХАНИЗМЛАРИ

Урманова Д.Т., Умаров Э. (ТошДТУ)

Ўзбекистонда кончилик саноатини инновацион ривожлантиришнинг асосий стратегик максаллари шундан иборатки, ресурсликкадаи фойдали қазилмалардан оқилона фойдаланиш орқали саноат самардорлигига эришил, қазиб олиш майдони жойлаштириш ҳудудлардаи ақолини иш билан бадилийни таъминлаш, уларга зарурий бўлган яхши меҳнат ва янаша шароитларини яратиш, саноат фаолиятининг истикболли шакллариини шакллантириш, қончилик саноат маҳсулотларини қазиб олиш ва қайта ишлаш тизимларини самарали бақалта ошириш, ҳамда маҳсулотларининг экспорт потенциалини кўтартиш. Меҳнат ва ишлаб чиқариш ресурсларидан самарали фойдаланишни йўлга қўйишдир. Ўзбекистонда қончилик саноатини инновацион ривожлантириш механизмидаи вужудга келтирилган иқтисодий шароитлардан бири ҳисобланган инвестиция жараянларидан фойдаланишни фаоллаштириш учун тўлиқ замин яратил зарур. Бунда қончилик саноатининг салоҳиятини ривожлантириш учун замонавий иқтисодий механизмларини яратиш, инвестиция захираларини тўлаш механизминини вужудга келтириш, қончилик қорхона фаолиятида иштирок этувчи барча тармоқларда тармоқларда капиталнинг айланшини ташкил қила оладиган инвестиция институтларини шакллантириш керак. Буларнинг ҳаммасини Ўзбекистондаи инвестицион жарёенини жоплаштиришга қодир шакллантирилган

инвестиция снётати орқали самарали инвестиция фаолиятинини амалга ошириш механизминини яратиш зарурлигини таъкиво қилди.

Бизнинг фикримизча, бозор муносабатларида мазкур механизм қўйилдилардан иборат бўлиши керак: марказлаштирилган капитал қўйилмадарини оқилона тақсимлашга, улардан самарали фойдаланишга ёрдам берадиган иқтисодий воситалар ва таъминлий чораларини ишлаб чиқилиш ва амалга ошириш; қончилик қорхоналаридати инвестиция фаолиятининг моливий базасини мустаҳкамлашнинг иқтисодий механизмларини шакллантириш; қончилик саноатининг фаолият қуритилган ҳужжат субъектларининг хусусий жамғурмалардати капитал хажминини қўлайитириш учун қўмақлашувчи ва хусусий инвесторларнинг инвестицион фаолиятини рағбатлантиришнинг иқтисодий механизмлари ишлаб чиқилиш ва амалиётда қўйлаш; қорхонадаи ишчи ходимларнинг бўш маблагларини инвестициялаш максалларида жалб этиш; тўридан-тўри ва заведи чет эл инвестицияларинини жалб қилиш, хорижий инвестицияларнинг мавжуд турларидан, яъни замонавий ва энергия тежовачи ишлаб чиқариш фондларини шакллантирувчи қилиди инвестициялардан, техника ва технологиялар, маҳсулот турларининг янги авлодини яратиш ва ўзлаштиришга жалб этиладиган инновацион инвестициялардан, инсон салоҳиятини, малакасига доир муахассислик тажрибасини оширишга, шунингдек, номоддий неъматларнинг бошқа шакллари ривожлантиришга жалб этиладиган ижтимоий инвестициялардан самарали фойдаланиш чораларини ишлаб чиқилиш ва амалиётда қўйлаш максалга мувофиқдир.

Шу билан бирга инвестицияларнинг иқтисодий самардорлигини оширишда фойдаланиладиган солиқ снётатидаи хусусий инвестицияларни рағбатлантириш амалиётидан фойдаланиш ҳам максалга мувофиқдир, чунки бунда қатта хажмда солиқ солмасдан инвестициялардан олинладиган даромадлар хажмидан ҳужайкиннинг хусусий маблагларини қўлайитиришга ёрдам беришидир. Буидати солиқ преференциялари ҳисобита инвестицион товарларнинг нархасидаи пасаяди, солиқ тўлашдан кейин эса хусусий капиталнинг фойда меъёри нағижасидаи капитал қўйилмалар ҳам ўсади. Солиқ преференцияларининг энг муҳим шакллари қуйилдиликлар: [1] даромад солигидан овоз қилиш; солиқ четирмалари; тезлаштирилган амортизация; келгуи Инлардати фойдалар ҳисобита зарарларини қоплаш; бир қатор бевоасита солиқлардан овоз этили.

Чет эл капиталини қончилик қорхоналарига тўғридан-тўғри киритиш қатта аҳамиятга эга бўлиб, қорхонага етишмаётган захираларни ошириша хизмат қилади, ҳамда бунинг ёрдамида ишлаб чиқариш воситаларидан фойдаланиш самардорлиги кўтарилади. Шунингдек, янги техникани бир неча муддатга тўлаш ҳисобита сотиб олишга имкон берадиган лизинг ривожланишини рағбатлантириш учун лизинг операциялари учун маҳсул солиқ имтиёзларини белгилаш максалга мувофиқдир. Чунки ишлаб чиқаришнинг техника қайта қуроллантириш учун қорхоналар томондан лизинг шартномалари тузилган вақтда инвестиция кафолатлари муаммоси муваффақиятнинг амалий ечимини топди. Кафолатлар механизми киритилган инвестицион моливлаштиришнинг бундай схемасидан фойдаланишнингиди қорхона учун бир неча муддатга тўлаш асосида янги техника жихозларини сотиб олиш ҳисобита харажатларини қайайитириш имкониятига эга бўлади. Буидан ташқари, моливий лизинг олди қуритилари билан қисёланганда яна самарали, нағики туллардан фарқли қарзланитиришдан кафолатлангандир. Буиди ҳолатда моливий фаолиятдаи таваққилиш лизинг туловларини кафолатлайдиган жихозлар билан таъминловчилар, сукура компаниялари, ҳамда таров лезовитига пул киритилган банклар ўтлашда тақсимлашнинг мумкин. Қончилик саноатининг объектларини тез фойда келтира оладиган узок муддатли капитал қўйилмадарининг имтиёзи режимиини тақвим этиш лозим, чунки бунда қорхонанинг ишлаб чиқариш салоҳияти янги технология асосида янгиладана ва мамлакатнинг иқтисодий ҳавфиёлигини мустаҳкамлайдиган хўжалик барпо этилади.

Оқоридати фикрларни умумлаштириб қуйилди хулосаларга келиш мумкин: [2]

- қончилик саноат қорхоналарига ақоли жамғурмаларини жалб қилиш;
- қул инвюрдати инвестициялар киритилишини таъминланди;

- такомдлаштирилган сўзсўзлаш тизимининг юқори қаролатлари билан таъминлаш орқали кўйилган маблагларни пақсқлашишни тездаштириш;

- фонд бозори имкониятларидан фойдаланиб пул маблагларини инвестицияларга кўналтириш;

- қончилик сановатида фаолият қоритаетган хўжалик субъектларини фонд бозорларидан ва товар-хом ашё биржаларидан самарали фойдаланиш малякаларини шакллантириш ва пақсқлаштириш малякаларни ривожлантириш;

- моливий лицензия фойдаланишини куңайтириш;

- қончилик сановатида хўсуей тадбирқорлик ва қичиқ бизнесни ривожлантиртириш;

- қўйилган маблагларнинг инфляция сўрватлари билан таққослаганда даромадлигишни оширишни таъминлаш.

Умуман, қончилик сановат қорқончаларда соғном инвестиция муҳитини яратиш ва моливаштиришни ошириш орқали қончилик сановатидаги хом ашё ва иққиламчи хом ашёларни қазиб олиш ва қайта ишлашга йўналтирилган қорқончаларни, уларга хизмат қилувчи тащқилотларни моливаштиришининг самарали механизлари шаклланади, қончилик мақсулотларининг рақобатбардорчилиги ва экспорт потенциалли ортади, жақон бозорда қултилган савдо операциялари амалга оширилади.

Адабиетлар

1. <http://www.ekomshka.tj/bu/index.php?section>.
2. Урманова Д.Т. Қорқончаларда инновация фаолиятининг моливий маблагларни шакллантириш. Ақтуалдые вопросы в области технических и социально-экономических наук Республики Таджикистан межвузовский сборник. –Т.: КТТИ, 2013. II қисм. 330-331 б.

УДК: 355.33:001.76.

САНОАТ ҚОРҚОНЧАЛАРИДА МАРКЕТИНГ ХИЗМАТИ ВА УНИ САМАРАЛИ АМАЛГА ОШИРИШИ ЙўЛЛАРИ

Урманова Д.Т., Джураев С. (Тошкент)

Сановат қорқончасида маркетингнинг ҳолати ва сифати маркетинг хизматининг самарали тащқил қилиш, бошқариш ва назоратга олиш ҳолатига бевосита боғлиқ. Жақондаги деярли ҳамма фирмалар муштақил маркетинг хизматига эга ва фирмаларда маркетинг хизмати маркетинг бўйича вице-президент томонидан бошқарилади. Катта бўлмаган фирмаларда маркетинг иқтисодичи мутахассислар томонидан амалга оширилади.

Қорқончада маркетинг хизмати — бу мақсуе тарқабий бўлишга томонидан амалга оширилади ва мақсур бўлишнинг асосий вазифаси маркетинг мақсадлари ва фауққияларини бақарилш ҳисобланади. Маркетинг хизматлари бошқарувнинг икки понасанган йорат бўлиши мумкин: марказий маркетинг бошқармалари (ёқи бўлимлари) ва операциял бўлимллар (ёқи секторлар).

Маркетинг хизматининг асосий вазифалари:

1. Товарилар ва уларнинг ривожланиш истижқобларини қомилқе ўрганиш.
2. Товарилар ва хизматларда қоникмаган эҳтиёжларни аниқлаш.
3. Ишлаб чиқаришнинг истеъмолчилар талабларига мослаштириш.
4. Талабни шакллантириш ва соташни раёблантириш.
5. Рақобатчиларнинг фаолиятини, уларнинг харидорларга таъсир этиш стратегия ва тактикасини ўрганиш.
6. Товариларнинг барқарор сотилиши учун шароитларни таъминлаш.
7. Ишлаб чиқариш, имий-техника ва лойиҳа-қонструкциялик ишлашининг бозор йўналшини мувофиқлаштириш.

Маркетинг хизматининг рақбери ва унинг қолдилари фойда қелтирвчи бозорларни топа билиш, бозор вазиятини тащқил қилиш, янги товарларни чиқариш ҳақда таъсирларни тайёрлаш, бозорнинг истижқоблини аниқлаш, маркетинг стратегияси, тактикаси ва дастурига ишлаб чиқилиш, товарга, унинг асортиментига кўйилган асосий талабларни ишлаб чиқилиш, қорқончанг нарх ва сотиш есиетини аниқлаш ва уларнинг амалга оширишини назорат қила олиши қерак. Маркетинг хизмати бошқарилшинг функцияонал тащқиллий структурае таъминот, сотиш, силжитиш, тақсимлаш ва бошқа соҳалар бўйича маъзулиятни тақсимлашни кўзда тулади. Бу структура товарларнинг ниобеган қесланган номенклатурасини ишлаб чиқарувчи, барқарор тащқил шароитларда ишловчи ва узининг фаолият кўрсатишини таъминлаш учун оладати бошқарувчилик вазифаларни қал қилишни таъб қилади. Бирок мақсур структура товар номенклатураси қенг бўлган, истеъмолчилик ва технолотик эҳтиёжлар тез ўгаридан муҳитда харакат қиладиган, шўнлиқде, қалқаро миёсқарда бир вақтнинг ўзида бир нечта бозорларда иқтимоний-иқтисодий тизимларни ва қончиликни хар хил бўлган давлатларда ўз фаолиятини амалга оширадиган тащқилотлар учун тўри қелмайди.

Маркетинг хизматига фаолият кўрсатаётган маркетинг тащқил этиш қарасида қуйидаги кўрсатувчи, ёқи назоратчи қоби вазифаларни бақарилдан қатъий назар у ўз ишлада маркетинг қарорларини ишлаб чиқилиш ва қабул қилишда қуйидаги кўрсаткичларни ҳисоблаш ва улардан фойдаланишни ўз самараси береди: мақсулотнинг мейорй ва ҳаққий таънарҳи; тўри ва эгри харажатлар; четарылган фойда; фойдалилик нўтаси; нарх четрмалари.

Сановат қорқончаларига маркетинг хизматини тащқил этиш қарасида қуйидаги бошқармаларга амалга ошириш мақсуда мувофиқлар: [2]

1. Қорқончада дианоз кўйиш бошқичи (қорқонча потенциалини тащқил қилиш, ички ва тащқи муҳит ҳалда маржуд муаммолар ҳаққиди ақборот, маркетингни тащқил этиш ҳаққиди гипотезаларни тузиш).
2. Тащқил бошқичи (бозор ҳолати, рақобатчиларнинг ҳагга-ҳаракати, товар тақлифи ва талаб ривожланиш истижқобларининг тащқили).
3. Тащқиллий бошқичи (қорқончанг маркетинг хизмати ҳаққиди Низомни ишлаб чиқили, маркетинг хизматини қадрлар билан таъминлаш бўйича тадбирлар тузиш, қорқончанг маркетинг қонцепциясини ишлаб чиқили).
4. Услугубой бошқичи (маркетингнинг ақборот тизимини яратиш; товар, нарх, тақсимот, реклама есиетларини амалга оширишинг аниқ услубларини ишлаб чиқили).
5. Жорий этиш бошқичи (мақсад, стратегия, таъбир ва маркетинг харажатларини асослаш, маркетингнинг назорат тизимини пақсқлантириш, қорқончада маркетинг фаолиятини мувофиқлаштиривчи ҳужжатларни ишлаб чиқилиш ва таъдиқлаш).
6. ўргатиш бошқичи (маркетинг хизмати муттақасисларини, бошқарув қолдиларини маркетингга ўқитиш, стажировкаларни ўтказиш).

Филипп Котлер “Менежмент маркетинг” қитобида “Менежмент маркетинг (яъни маркетингги бошқарилш) – режалантириш ва нарҳни тащқил этишни ақалга ошириш, силжитиш ва қонларни, мақсулотларни, хизматларни, истеъмолчилар эҳтиёжларини қондирлишга ҳалда айрбошқилани амалга оширишга йўналтирилган тақсимлаш қарарийлар”, - деб изоҳлашди. [2]

Барта юқориди мулоҳазалардан шўни қулоса ўринда таққиллаш мумкинқи, қорқончада маркетинг хизматини муштэам тақомиллаштириш, замонавий маркетинг қонцепцияларидан фойдаланиш ва уни таёбик этишда ўзаро муносабатларга эътибор берил зарур, чўнки бозор рақобати шароитида ишлаб чиқарувчилар билан истеъмолчилар ўртасидаги ўзаро алоқалар харидорлар нўқтаи назаридан эътиборга олинши қерак. Бўнда харидорлар истак ва эҳтиёжларини қам қаражатлар асосида тўлиқроқ қондирлишга эрилиш, қалда самарали қоммуникация воситаларидан фойдаланиш заруриятди.